

6. Τρεις Προσευχές του Παύλου για την Εκκλησία

Σε αυτή τη μελέτη θα δούμε μερικές προσευχές του αποστόλου Παύλου. Κάποιες απ' αυτές τις έχουμε δει στο θέμα μας «Μεσιτική Προσευχή». Αυτές που θα δούμε σήμερα είναι μεσιτικές προσευχές αλλά θα τις δούμε υπό το πρίσμα ειδικότερων αιτημάτων που ο Παύλος απηύθυνε στον Θεό για την εκκλησία, και να εξετάσουμε μήπως κι εμείς μπορούμε να ευθυγραμμίσουμε τις δικές μας προσευχές με τις προσευχές του Παύλου. Ποια ήταν αυτά τα αιτήματα του αποστόλου;

1. Να πληρωθούμε με Σοφία και Σύνεση (Κολ 1:9-12).

Αυτό που ζητάει εδώ ο Παύλος εκτείνεται σε όλη την Επιστολή προς τους Κολοσσαείς.

α) Η περικοπή μας αρχίζει με τη φρ. «Γι' αυτό». Για ποιο δηλαδή; Στα εισαγωγικά εδάφια ευχαριστεί τον Θεό «γιατί πληροφορηθήκαμε την πίστη σας στον Ιησού Χριστό και την αγάπη σας για όλο τον λαό του Θεού» (εδ. 4). Το ευαγγέλιο, που κηρύχθηκε στις Κολοσσές από τον Επαφρά, έφερε καρπούς και είχε αύξηση στην εκκλησία εκείνη, και τώρα ο απόστολος προσεύχεται αυτή η πρόοδος να συνεχιστεί. Να πληρωθούν με όλη τη σοφία και τη σύνεση που δίνει το Άγιο Πνεύμα. Ο Παύλος ήθελε και προσευχόταν γι' αυτό ακριβώς: η συγκεκριμένη εκκλησία να αποκτήσει πλήρη σοφία και την επίγνωση του θελήματος του Θεού. Κι αυτό μόνο το Άγιο Πνεύμα μπορούσε να τους το δώσει. Μ' άλλα λόγια τίποτε άλλο να μην τους απασχολεί παρά η έντονη επιθυμία να κάνουν το θέλημα του Θεού. Το πώς θα γίνει αυτό, μας το λέει ο Παύλος στα πρώτα εδάφια του 12^{ου} κεφαλαίου της προς Ρωμαίους Επιστολής: να μην προσαρμοζόμαστε στη νοοτροπία αυτού του κόσμου, αλλά να μεταμορφωνόμαστε συνεχώς προς το καλό, αποκτώντας το νέο φρόνημα του πιστού. *Μ' αυτό τον τρόπο* θα μπορούμε να διακρίνουμε ποιο είναι το θέλημα του Θεού –τι είναι καλό, τι είναι αρεστό στον Θεό, και τι είναι τέλειο. Δεν μπορώ να είμαι πλήρης «με τη σοφία και την επίγνωση του Θεού», αν δεν μπορώ να προσδιορίσω και να δεχτώ το θέλημα του Θεού για τη ζωή μου. Το θέλημα του Θεού δεν θα είναι ξεκάθαρο μέσα μου, αν εγώ δεν σκέφτομαι με πνευματικό τρόπο. Όσο πιο ξεκάθαρο γίνεται για μένα το θέλημα του Θεού κι όσο πιο πολύ το δέχομαι, τόσο περισσότερο θα το εφαρμόζω στη ζωή μου και θα «πληρούμαι» με αυτό.

β) Το δεύτερο που πρέπει να ξέρουμε στη δεδομένη περικοπή είναι για ποιον λόγο ο Παύλος προβάλλει αυτό το αίτημα στην προσευχή του. Για ποιον λόγο ζητάει οι πιστοί των Κολοσσών «να πληρωθούν με τη σοφία και την επίγνωση του Θεού»; Σκοπός του είναι να ζουν γενικά μια αξιόλογη χριστιανική ζωή. Ειδικότερα: να ευαρεστούν τον Κύριο, να έχουν πλούσια καρποφορία σε καλά έργα, να προοδεύουν στη βαθιά γνώση του Θεού, να είναι ισχυροί, να αντέχουν στις θλίψεις και να είναι υπομονετικοί και ευγνώμονες στον Θεό Πατέρα.

γ) Τέλος, αξίζει να προσέξουμε τις λέξεις που διαλέγει ο Παύλος στην περικοπή μας. Μοιάζει να μην είναι φειδωλός σ' αυτά που ζητάει για τους πιστούς: *ἵνα πληρωθῆτε, ἐν πάσῃ σοφίᾳ..., εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ..., ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι... εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν...* Ο Θεός δεν κάνει τσιγκουνιές. *Μεταλληγός*: «Δεν είναι ψιλικατζής ο Θεός». Δίνει «κατά τον πλούτον του» αρκεί εμείς να είμαστε πιστοί και ειλικρινείς απέναντί του.

2. Η Αγάπη μας να Μεγαλώνει (Φιλ 1:9-11).

(α) Εδώ ο Παύλος προσεύχεται η αγάπη των Φιλιππησίων να μεγαλώνει, να επεκτείνεται, να ανθίζει όλο και περισσότερο. Αυτό το καταλαβαίνουμε αν λάβουμε υπόψη ότι ως άτομα αυξανόμαστε συνεχώς για να μοιάσουμε στον Χριστό. Αν αυτό γίνεται συνειδητά στη ζωή μας, τότε αυτόματα θα αυξάνει και η αγάπη που έχουμε για τους άλλους. Η αγάπη πρέπει να αυξάνει *ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει*, δηλ. να συνοδεύεται από αληθινή γνώση και σωστή κρίση. Αυτό μας θυμίζει αυτό που είδαμε στο Κολ 1:9: «να είμαστε πλήρεις με τη σοφία και τη σύνεση που χαρίζει το Πνεύμα». Η αγάπη σχετίζεται με τη γνώση και σωστή κρίση, κι αποτελεί ένα αρμονικό σύνολο αυτών που ζητάει ο Παύλος για την εκκλησία: αγάπη-σοφία-σύνεση-γνώση-σωστή κρίση-διάκριση.

(β) Αυτό το τελευταίο είναι που μας κάνει μεγαλύτερη εντύπωση: *η διάκριση*. Σημαίνει «να διακρίνετε τι είναι καλό για σας» (εδ. 10). Κατά το κείμενο: *εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα*. Με άλλα λόγια, να διακρίνουμε ποιο είναι το καλό για μας –να κάνουμε τις σωστές επιλογές. Η χριστιανική ζωή δεν είναι «όσα πάνε κι όσα έρθουν». Η χριστιανική ζωή είναι αγάπη που συνοδεύεται με τη σωστή διάκριση ποιο είναι το καλό για τον καθένα μας και για την εκκλησία. Όταν εκδηλώνουμε την αγάπη μας δεν το κάνουμε τυφλά, όπως η αγάπη που κινείται από συναισθήματα. Η πνευματική αγάπη ξέρει να διακρίνει ποιο είναι το πνευματικό συμφέρον του πιστού. Όταν κάποιος αδελφός σου ζητάει κάτι, πρέπει με το πνεύμα της διάκρισης, που έχεις, να κρίνεις αν αυτό θα κάνει καλό ή κακό: σ' εσένα, σ' εκείνον ή στην εκκλησία (π.χ. ένα δάνειο, μια διαμεσολάβηση, μια υπόδειξη για την εκκλησία που μπορεί να κάνει ζημιά, μια μεταφορά είδησης κλπ.) Αυτό κάνει και ο Θεός, άλλωστε. Γι' αυτό και άλλοτε μας λέει «ναι» σ' ένα αίτημά μας, άλλοτε «όχι» και άλλοτε «περίμενε».

(γ) Η πνευματική αγάπη δεν είναι απλά ένα συναίσθημα –έχει τη ρίζα της στη γνώση (κατανόηση) και στη σωστή κρίση. Αυτό υλοποιείται αν καταλάβουμε σωστά και εμβαθύνουμε στην αγάπη του Θεού για μας. Όταν κατανοήσουμε σε βάθος την αγάπη του Θεού, μπορούμε να αυξήσουμε την αγάπη μας για τον Θεό. Στους Εφεσίους ο Παύλος γράφει ότι ως πιστοί πρέπει να κατανοήσουμε τις 4 διαστάσεις της αγάπης του Θεού για μας (Εφ 3:17-19). Πολλοί το παραλληλίζουν με τις διαστάσεις του σταυρού. Εδώ συμβαίνει κάτι αντιφατικό: από τη μια ο Παύλος μας λέει πως η αγάπη του Θεού ξεπερνάει οποιαδήποτε ανθρώπινη γνώση, κι από την άλλη μάς καλεί να την κατανοήσουμε ως προς τις 4 διαστάσεις της. Πώς γίνεται αυτό; Η απάντηση είναι ότι μπορούμε να συλλάβουμε σε κάποιο βαθμό την αγάπη του Θεού αν δούμε τον σταυρό του Χριστού, και τι πρόσφερε για μας εκεί ο Θεός: τον Υιό του –τον ίδιο του τον εαυτό. Ποια είναι η πρακτική αξία, όμως, για την εκκλησία αυτής της κατανόησης; Όσο πιο πολύ εμβαθύνω στην αγάπη του σταυρού, αυξάνει η αγάπη μου για τον Θεό αλλά και για τον αδελφό. Κι όσο περισσότερο καταλαβαίνω τι περνάει ο αδελφός μου, τόσο μεγαλώνει η αγάπη μου γι' αυτόν και γίνεται πιο αποτελεσματική – Τόσο πιο εύκολα και ακριβέστερα προσδιορίζω ποιο είναι το καλύτερο που μπορώ να κάνω γι' αυτόν. Διαμορφώνω μέσα μου «σπλάχνα οικτιρμών». Αυτή είναι η αλυσίδα της αγάπης. Κι όταν γενικότερα λειτουργεί σωστά αυτή η πνευματική αγάπη και μεγαλώνει στην εκκλησία μας, τότε είναι ευνόητο ότι και η ενότητα της εκκλησίας είναι όλο και πιο αρραγής, γιατί αυτή η αγάπη του Θεού «μάς διακατέχει» (*συνέχει ήμᾶς*), δηλ. καθορίζει αυτή τις πράξεις μας. Η ενότητα έχει συγκεκριμένο πνευματικό περιεχόμενο: τον κοινό μας πνευματικό θάνατο ως προς την αμαρτία. Ο Χριστός πέθανε για όλους μας, άρα όλοι μας πεθάναμε. Κι αυτή η πεποίθηση είναι που μας ενώνει μεταξύ μας «υποχρεωτικά».

3. Να οδηγούμαστε στον Εξαγιισμό και στη Δόξα (Α΄ Θεσ 5:16-24· Β΄ Θεσ 1:11-12).

α) Προς το τέλος της Α΄ προς Θεσσαλονικείς Επιστολής του ο Παύλος δίνει μερικές πρακτικές οδηγίες στην εκκλησία: Εδώ δεν έχουμε ακριβώς προσευχή αλλά μια ευχή του αποστόλου. Μπορούμε όμως να υποθέσουμε ότι υπονοείται ένα «Προσεύχομαι στον Θεό...» Ο Παύλος θέλει ο Θεός να «αγιασεί», δηλ. να κάνει ολοκληρωτικά δικούς του τους πιστούς. Δεν ζητάει να τους κάνει αναμάρτητους αλλά «άμεμπτους», δηλ. κανένας να μην μπορεί να τους προσάψει μομφή. Ο Δανιήλ ήταν άμεμπτος. Προσπάθησαν να τον σπιλώσουν αλλά όλες οι κατηγορίες έπεσαν στο κενό. Ο Δανιήλ ήταν άμεμπτος. Η Εκκλησία πρέπει να είναι άμεμπτη. Να ζει με ακεραιότητα και ηθικότητα. Ο κόσμος έχει ανάγκη να μας βλέπει ότι ζούμε με τις αρχές του Χριστού και του ευαγγελίου. Το πώς θα γίνει αυτό, το λέει ο Παύλος στο πρώτο τμήμα της περικοπής μας: «Να είστε χαρούμενοι, να προσεύχεστε αδιάκοπα, να ευχαριστείτε, να απέχετε από το κακό, να μη σβήνετε τα χαρίσματα του Πνεύματος, όλα να τα εξετάζετε και να κρατάτε ό,τι είναι χρήσιμο».

β) Μια άλλη «συμπληρωματική» προσευχή του Παύλου με θέμα τη δόξα των πιστών, βρίσκουμε στη Β΄ Επιστολή προς Θεσσαλονικείς (1:11-12). Στα αμέσως προηγούμενα εδάφια ο απόστολος κάνει λόγο για τη Β΄ Έλευση του Χριστού όπου ο Κύριος θα έρθει «για να δοξαστεί μαζί με αυτούς που του ανήκουν». Στην εσχατολογική δόξα του Χριστού συμπεριλαμβάνονται και οι πιστοί. Πώς θα γίνει αυτό; Ο Παύλος ζητάει από τον Θεό στην εσχατολογική αυτή προοπτική, «να τελειοποιήσει κάθε έργο που εμπνέει η πίστη τους». Κανένας μας δεν είναι άξιος της σωτηρίας του Θεού. Σωθήκαμε διά της χάριτος με την πίστη μας στον Χριστό. Τα έργα που καλούμαστε να κάνουμε είναι όχι από δικές μας δυνάμεις αλλά είναι κι αυτά έργα που τα εμπνέει και τα πραγματώνει η πίστη μας στον Χριστό. Επομένως κατά το Εφ 2:8-10 (πρβλ. Ρωμ 1:17· Γαλ 3:11) δεν σωζόμαστε ΜΕ τα έργα αλλά σωζόμαστε ΓΙΑ τα έργα που δοξάζουν τον Χριστό. Με αυτά τα έργα της πίστewς *λογιζόμαστε* άξιοι της προσκλήσεως που λάβαμε (Εφ 4:1). Ο Θεός στον καθένα απευθύνει την πρόσκληση της σωτηρίας του και για τον κάθε πιστό έχει μια αποστολή, ένα σχέδιο και έναν σκοπό. Έτσι, ο Παύλος προσευχόταν οι πιστοί εκείνοι να πετύχουν τον σκοπό για τον οποίο τους κάλεσε ο Θεός. Όταν έρθει ο Χριστός στη Β΄ Έλευσή του με όλη του τη δόξα, θα δοξάσει και τους πιστούς που ζουν μια τέτοια ζωή καθαρότητας. Ένα όμορφο αίτημα και για μας σήμερα. Να προσευχόμαστε ο Θεός να μας αξιώσει ως εκκλησία και ως άτομα να πετύχουμε τον σκοπό για τον οποίο μας έχει καλέσει ο Θεός –μια ζωή γεμάτη με έργα καλά, που θα γίνονται διά της πίστewς. Με αποτέλεσμα να δοξαστούμε μαζί με τον Χριστό.

4. Κοινό γνώρισμα των 3 Προσευχών του Παύλου.

Κάτι που παρατηρούμε κοινό σε όλες τις προσευχές του Παύλου που είδαμε παραπάνω, είναι μια μικρή φράση με παραλλαγές: «Για να...», «Έτσι θα...» Αυτά δείχνουν ότι ο Παύλος προσεύχεται όχι αόριστα ή από συνήθεια αλλά με έναν συγκεκριμένο σκοπό για οτιδήποτε προσεύχεται για την εκκλησία. Είναι ανάγκη κι εμείς στις προσευχές μας να αναρωτηθούμε: γιατί προσεύχομαι και κάνω το συγκεκριμένο αίτημα για μένα, για τους αδελφούς μου και για την εκκλησία μου; πού αποσκοπώ στο βάθος του μυαλού μου; Ο Παύλος αποκαλύπτοντας τον στόχο του έδειχνε την **αγάπη** του για τις εκκλησίες που διακονούσε: Τους ήθελε να ζουν με τρόπο αντάξιο της πρόσκλησης που έλαβαν από τον Θεό – Να είναι καθαροί, χωρίς να μπορεί κανένας να τους κατηγορήσει – Ήθελε μέσα από τη ζωή της εκκλησίας να δοξαστεί το όνομα του Χριστού. Αν κι εμείς αναζητούσαμε τα «γιατί» των προσευχών μας, ίσως να αλλάζαμε πολλές από αυτές. Θα γίνονταν πιο πνευματικές οι προσευχές μας. Θα παίρναμε δύναμη να συμβάλουμε στην πραγματοποίηση των αιτημάτων μας. Πολλά έχουμε να πάρουμε από τις προσευχές του απ. Παύλου.
